

การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชี
และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงาน
หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

THE INFLUENCES OF ADOPTION PREPARATION OF THE UPDATE
OF THAI ACCOUNTING STANDARDS (TAS) AND THAI FINANCIAL
REPORTING STANDARDS (TFRS) ON JOB SUCCESS OF ACCOUNTING
DEPARTMENT: AN EMPIRICAL INVESTIGATION OF THAI-LISTED FIRMS

พรรณราย ละตา¹

Pannarai Lata¹

Received 8 April 2020

Revised 22 June 2020

Accepted 29 June 2020

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยนี้ คือ เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชี ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยรายด้านประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐานทางการบัญชี ด้านทักษะความเป็นมืออาชีพ ด้านความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง และด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงิน หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลเริ่มมีการผลักดัน ปรับเปลี่ยนและยกระดับมาตรฐานการบัญชีไทยและมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง การเตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้นักบัญชีในองค์กรพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพการบัญชีอย่างต่อเนื่อง และติดตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กร เพื่อให้ นำความรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารฝ่ายบัญชี จำนวน 142 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ คือสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการบัญชีเรื่องการนำเสนอการเงิน งบกระแสเงินสด ภาษีเงินได้ สินค้าคงเหลือ นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด คือ 5 อันดับแรกที่ต้องให้ความสำคัญ และส่งคนเข้ารับฟังการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ส่งผลกระทบทางบวกต่อ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง

¹ Assistant professor Dr., Accounting Program, Faculty of Business Administration, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Rayong Campus.

Corresponding Author Email: pannarai.r@fba.kmutnb.ac.th

ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 : มกราคม - มิถุนายน 2563

ความสำเร็จในงานบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความเป็นมืออาชีพ ด้านความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง และด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: ความสำเร็จในงานบัญชี การเตรียมความพร้อม ความรู้พื้นฐานทางการบัญชี ทักษะความเป็นมืออาชีพ ความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Abstract

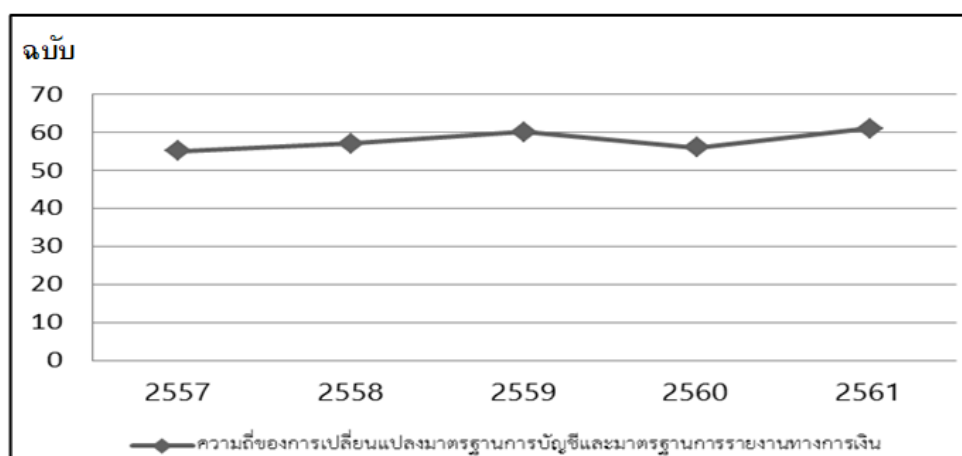
The main purpose of this study was to examine the influences of adoption preparation of the update of Thai Accounting Standards (TAS) and Thai Financial Reporting Standards (TFRS) on job success of the accounting department both overall and dimensions. The adoption preparation consisted of 4 dimensions, including basic accounting knowledge, professional skills, willingness to accept change, and organizational learning dynamism. To build confidence among users of financial statements, regulatory agencies began to push continually, adjusting, and upgrading Thai Accounting Standards and Thai Financial Reporting Standards to global accounting convergence. Preparing and promoting accountants in the organization to continually improve their accounting professional knowledge and to keep track of changes in accounting standards is essential for the organization to apply the knowledge that has been applied to their work correctly. The data were collected from a survey of 142 Thai-listed firms. The key informants were the accounting managers. Multiple regression analysis was used to test hypotheses. The update of Thai Accounting Standards (TAS) involved Presentation of Financial Statements, Statement of Cash Flows, Income Taxes, Inventories, Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors as the top 5 that organizations need to send accountants for the most training. The regression results found that adoption preparation of the update of Thai Accounting Standards (TAS) and Thai Financial Reporting Standards (TFRS) have a positive effect on job success of the accounting department. In each dimension, the results found professional skills, willingness to accept change, and organizational learning dynamism positively affect job success.

Keywords: Job Success of Accounting Department, Adoption Preparation, Basic Accounting Knowledge, Professional Skills, Willingness to Accept Change, Organizational Learning Dynamism

บทนำ

การทำมาตรฐานการบัญชีให้สอดคล้องกันระหว่างประเทศเป็นเป้าหมายของนักบัญชี ทั้งด้านวิชาการ กับวิชาชีพมาหลายปี สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชีของประเทศไทยให้มีมาตรฐาน และคุณภาพเทียบเท่าระดับสากล ประกอบกับการลงทุนระหว่างประเทศเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาตลาดทุนของประเทศไทยมากขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562) ทำให้นักลงทุนต่างชาติที่เป็นผู้ใช้งบการเงินได้เรียกร้องให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลผลักดันให้มีการใช้มาตรฐานการบัญชีเดียวกัน (Daske, Hail, Leuz & Verdi, 2013) เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างแท้จริง

(Melnyk, Brtitci, Platts, Tobias & Anderson, 2014) และยังเป็นการยกระดับมาตรฐานการบัญชีไทย (Thai Accounting Standard: TAS) มาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย (Thai Financial Reporting Standards: TFRS) และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย (Thai Financial Reporting Interpretation Committee: TFRIC) ให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล (Shima & Yang, 2012) เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในการทำธุรกิจกับต่างประเทศมากขึ้น อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงินและนักลงทุนในตลาดทุน (Iyer & Jha, 2005) ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อไป ปัจจุบันมาตรฐานการบัญชีฯ ถูกปรับเปลี่ยนอยู่บ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการออกมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่หรืออาจจะเป็นการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมเพื่อให้ทันสมัย มีผลให้นโยบายการบัญชีขององค์กรจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่ออกและปรับปรุงใหม่ จากการรายงานแสดงความถี่ของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (รายฉบับ) ตั้งแต่ ปี -2557 2561 (สภาวิชาชีพบัญชีในพระราชบัญญัติ, 2561) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความถี่ของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เพื่อความสำเร็จในงานบัญชีของหน่วยงาน การเตรียมความพร้อมก่อนการทำงานเมื่อสภาวิชาชีพมีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินแนะนำมาใช้ ประกอบไปด้วย การเตรียมความพร้อมด้านความรู้พื้นฐานทางการบัญชี ด้านทักษะความเป็นมืออาชีพ ด้านความเต็มใจยอมรับ (กุลชญา แวนแก้ว, 2558; พิฐษญาณ์ คาเนโกะ, 2560) การเปลี่ยนแปลงและด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น บุคลากรบัญชีระดับปฏิบัติการขององค์กรถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานทางบัญชีในองค์กรมีความถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด การส่งบุคลากรไปอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องมาตรฐานการบัญชีใหม่ที่เกิดขึ้น โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อให้ทำความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีได้อย่างถูกต้อง ซึ่งถือเป็นการสร้างความพร้อมให้กับองค์กร จากกล่าวมาข้างต้นจึงเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษาดังนี้ 1) มาตรฐานการบัญชีมีการปรับปรุงทุกปี 2) องค์กรมีต้นทุนในการส่งบุคลากรเข้าอบรมมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลง 3) ประสิทธิภาพการทำงานและความถูกต้องของการจัดทำงบการเงินขึ้นอยู่กับความรู้และการติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น องค์กรหรือผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จากการ

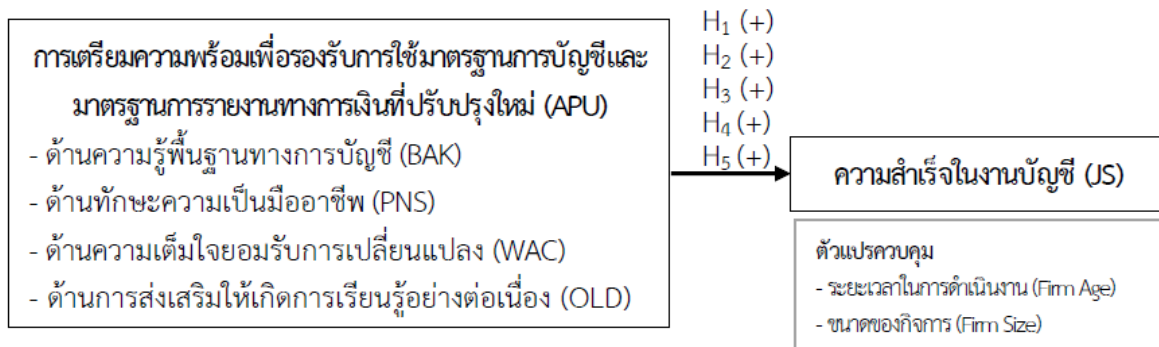
ทบทวนวรรณกรรมในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชี มีดังนี้ Prempre, Ussahawanitchakit and Boonlua (2013) ที่พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในองค์กรที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการแข่งขันแบบพลวัตจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์กร Lata, Boonlua and Raksong (2018) พบว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและการสร้างการเรียนรู้ในองค์กรอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการนำกลยุทธ์แบบบูรณาการมาใช้ในองค์กร อรณี ศรคำมูล, นภาพรณ พลนิกรกิจ และอุเทน เลาน้ำทานภรณ์ (2561) พบว่า การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางบัญชีและการเงินมีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานในภาพรวม วันเพ็ญ กลิ่นพานิช (2559) พบว่า การเตรียมความพร้อมต่อด้านนโยบายภาษีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน กุลชญา แว่นแก้ว (2558) ระบุว่ากิจการควรเตรียมความพร้อมให้พนักงานบัญชีมีความรู้พื้นฐานทางภาษี ทักษะความเป็นมืออาชีพ ความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พิฐษณีย์ คาเนโกะ (2560) พบว่า ระดับการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะนักบัญชี ประสิทธิภาพด้านบัญชี และระดับความสามารถในการปรับตัว ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชี ดังนั้นจึงสามารถสรุปเบื้องต้นได้ว่าการเตรียมความพร้อมให้นักบัญชีในองค์กรให้สามารถปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน

จากการทบทวนวรรณกรรมยังมีประเด็นที่น่าสนใจหรือเป็นช่องว่างเกี่ยวกับการศึกษาในเรื่องนี้กับองค์กรขนาดใหญ่ ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการปรับเปลี่ยนมาตรฐาน และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาคน แต่การศึกษาที่ผ่านมายังมีค่อนข้างน้อย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเนื่องจากเป็นพื้นที่ตรงตามวัตถุประสงค์ เพราะมีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับใหม่โดยตรง มีงบประมาณเพียงพอในการสนับสนุนทรัพยากรบุคคล ถ้ากลุ่มคนในหน่วยงานเหล่านี้ได้รับการกระตุ้นหรือถูกส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ผลที่ได้น่าจะส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในงานอย่างทวีคูณ ภายใต้ข้อคำถามที่ว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานอย่างไร วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชี และผลการศึกษาที่ได้สามารถเป็นประโยชน์ต่อองค์กรเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางให้มีการวางแผนพัฒนาความรู้ให้เกิดขึ้นในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Contingency theory (Fiedler, 1964) เป็นแนวคิดที่ว่า แนวทางการบริหารจัดการที่ผู้บริหารจะปฏิบัติขึ้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร และองค์กรนั้นต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการเพื่อให้สอดคล้องกับปัจจัยของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก องค์กรนั้นจึงจะสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง งานวิจัยนี้นำทฤษฎี Contingency มาใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงินและความสำเร็จในงานบัญชี ได้ว่าจากสถานการณ์การพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทย การยกระดับมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการรายงานทางการเงินไทยและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล ส่งผลให้องค์กรต้องนำแนวทางหรือวิธีการเตรียมความพร้อมให้พนักงานบัญชีในองค์กรมีความรู้ ความสามารถและจัดการทางการเงินให้สอดคล้องกับ

มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนส่งผลให้งานบัญชีในองค์กรเกิดความสำเร็จ กรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชี

การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ (Adoption Preparation of the Update of Thai Accounting Standards and Thai Financial Reporting Standards)

การเตรียมความพร้อม คือ การเตรียมตัวก่อนกระทำหรือทำงานที่จะทำ หรือได้รับมอบหมาย เป็นการทำความเข้าใจในงานที่จะทำ ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับงาน และหน่วยงานที่จะเข้าร่วมปฏิบัติในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้ามีการศึกษาเตรียมการรัดกุมมาก มีความเข้าใจกับระบบและงานมากก็จะมีความพร้อมมาก การเตรียมการในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ในการดำเนินงานอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น องค์ประกอบในการเตรียมพร้อมให้แก่กับบัญชีในองค์กรเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ โดยพัฒนามาจากงานวิจัยในอดีต (กุลชญา แว่นแก้ว, 2558; พิรัชญาณ์ คาเนโกะ, 2560; Lata, Boonlua, & Raksong, 2018) ดังนี้ 1) ความรู้พื้นฐานทางการบัญชี (Basic Accounting Knowledge) ถูกให้ความหมายว่า การจดบันทึกรายการค้าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับการรับเงิน และการจ่ายเงิน โดยจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ รวมถึงการสรุปข้อมูลในรูปของรายงานทางการเงินการบัญชี เช่น การบัญชีต้นทุน การบัญชีเกี่ยวกับภาษีอากร การบัญชีบริหาร การบัญชีการเงิน เป็นต้น พร้อมทั้งการรายงานฐานะการเงินของกิจการในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งได้ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ 2) ทักษะความเป็นมืออาชีพ (Professional skills) หมายถึง มีความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน ไม่เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่เป็นสาระสำคัญ ยึดถือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด นอกจากนั้น นักบัญชีต้องสร้างระบบการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด สามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ล้วนแต่มีความจำเป็น ที่จะเข้ามาเป็นตัวช่วยในการสร้างบทบาทความเป็นมืออาชีพให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน 3) ความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง (Willingness to accept change) หมายถึง การรู้สึกถึงความสำคัญและยินดีปฏิบัติตามเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินการ 4) การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Organizational learning dynamism) หมายถึง การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรมเพื่อก้าวหน้า

การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า พิฐษุณณ์ คาเนโกะ (2560) ศึกษาเรื่อง ระดับการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะนักบัญชีไทย ความสามารถในการปรับตัว และความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีหลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่านักบัญชีมีการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะนักบัญชีค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ในขณะที่ความสามารถในการปรับตัวอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อม ด้านสมรรถนะนักบัญชี ประสบการณ์ด้านการทำบัญชี ทักษะคิดในการปฏิบัติงานทางบัญชี ความสามารถในการปรับตัว และลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ ปิยะฉัตร จารุธีรศานต์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องวิธีการจัดการความรู้ในภาคอุตสาหกรรม กรณีศึกษานิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศไทย พบว่า โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมส่วนใหญ่นำวิธีการพัฒนาบุคลากรมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการความรู้ เช่น การบ่งชี้ความรู้โดยใช้มาตรฐานการทำงาน การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย คุณลักษณะของพนักงานที่ต้องการ การฝึกอบรมในงาน หลักสูตรการฝึกอบรมที่จำเป็นในแต่ละปี การสร้างและแสวงหาความรู้ซึ่งได้มาจากการอบรมสัมมนาตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ การค้นหาสาเหตุของปัญหา การเล่าประสบการณ์ การอบรมหรือแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ การเข้าถึงความรู้ เช่น ใช้ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) และระบบอินทราเน็ต (Intranet) ตลอดจนใช้วิธีการสอน แนะนำงาน การนำเสนอข้อมูลเชิงลึก นำเสนอผลที่ได้หรือความสำเร็จในงานและการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ใช้วิธีการอบรมโดยผลิตเปลี่ยนหัวข้อกันนำเสนอข้อมูล การหมุนเวียนเปลี่ยนงานและการแบ่งปันประสบการณ์ กิตติยาภรณ์ อินธิปัก (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย กุลชญา แวนแก้ว (2558) ศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกาศใช้ชุดมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) พบว่า กิจกรรมที่มีประเภทแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกาศใช้ชุดมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) แตกต่างกัน กิจกรรมที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกาศใช้ชุดมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ด้านความรู้พื้นฐานทางบัญชีแตกต่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทุนจดทะเบียนที่อยู่ระหว่าง 1-3 ล้านบาท วันเพ็ญ กลิ่นพานิช (2559) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของนักบัญชีที่มีต่อศักยภาพการแข่งขันใน AEC ของนักบัญชี พบว่า การเตรียมความพร้อมของนักบัญชีด้านมาตรฐานการบัญชี ด้านนโยบายภาษีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และด้านการสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับศักยภาพการแข่งขันใน AEC ด้านความรู้ในวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าและจริยธรรม สกลพร พิบูลย์วงศ์ (2561) พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ ด้านทักษะทางปัญญาถูกให้ความสำคัญสูงสุด รองลงมาเป็นทักษะด้านการจัดการบุคคล ทักษะทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการองค์การตามลำดับ Magro and Nutter (2012) ระบุว่า ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และความเข้าใจในบทบาททางธุรกิจเพิ่มความสำเร็จในการปฏิบัติด้านการบัญชีโดยแนวทางรวม จึงนำมาสู่สมมติฐานที่ 1-5 ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินโดยรวมส่งผลต่อผลความสำเร็จในงานบัญชี

สมมติฐานที่ 2 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านความรู้พื้นฐานทางบัญชีส่งผลต่อผลความสำเร็จในงานบัญชี

สมมติฐานที่ 3 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านทักษะความเป็นมืออาชีพส่งผลต่อผลความสำเร็จในงานบัญชี

สมมติฐานที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อผลความสำเร็จในงานบัญชี

สมมติฐานที่ 5 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องส่งผลต่อผลความสำเร็จในงานบัญชี

การความสำเร็จในงานบัญชี (Job success of accounting department)

ความสำเร็จในงาน หมายถึง การทำงานอย่างเต็มที่ โดยมุ่งหวังให้งานที่ปฏิบัตินั้นประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ความสำเร็จในงานบัญชีในการศึกษานี้ได้ให้ความหมายเป็นผลลัพธ์ของงานในหน่วยงานบัญชีในองค์กรที่เป็นผลมาจากการใช้ความรู้ความสามารถของนักบัญชีในหน่วยงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ถูกต้อง ทันเวลา และสามารถนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อนำเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ ภายใต้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า (Mohrman et al., 2003; Prempre, Ussahawanitchakit, & Boonlua, 2013) โดยการทำบัญชีในองค์กรเริ่มเริ่มต้นจาก 1) การวิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นในกิจการว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นส่งผลให้สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนเปลี่ยนแปลงอย่างไร 2) การบันทึกรายการลงในสมุดรายวัน เมื่อวิเคราะห์รายการค้าได้แล้วว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นนั้นทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของเปลี่ยนแปลงอย่างไรแล้ว หลังจากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์รายการค้ามาบันทึกลงในสมุดรายวัน 3) การผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท 4) การปรับปรุงบัญชีในวันสิ้นงวด 5) การจัดท่างบการเงิน 6) การปิดบัญชีทำการยกยอดบัญชีนั้นไปในงวดบัญชีใหม่ นอกจากนั้นนักบัญชีที่พึงประสงค์ขององค์กรจำเป็นต้องมีความสามารถในการทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และความชำนาญในการปฏิบัติงานเป็นที่เชื่อถือ และยอมรับผ่านกระบวนการทำงาน สามารถวิเคราะห์งานและมองภาพรวมของงานเมื่อเป้าหมายถูกกำหนดในภาพรวมทั้งองค์กร การวางแผนในการทำงานเป็น การกำหนดเป้าหมายของงาน กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน กำลังคนที่ใช้ในการทำงาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้ด้วยความมุ่งมั่นอดทน และรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ มีความรอบคอบ รัดกุม ครอบคลุม และประเมินผลว่าสามารถปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ หน่วยงานย่อยในแผนกบัญชีส่วนใหญ่ประกอบไปด้วย บัญชีเจ้าหนี้ บัญชีลูกหนี้ บัญชีซื้อ-ขาย การคิดต้นทุนการผลิต การลงบัญชีทั่วไป การปิดบัญชี การทำบัญชีกำไรขาดทุน การทำบัญชีงบแสดงฐานะการเงิน งบกระแสเงินสด การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล การคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม การยื่นแบบเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล การยื่นแบบเสียภาษีเงินได้มูลค่าเพิ่ม การยื่นแบบเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายทางบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล การคำนวณภาษีที่ได้รับการยกเว้น BOI เป็นต้น ตรวจสอบความถูกต้องด้านเอกสาร การรับ-จ่าย ความถูกต้องในการบันทึกบัญชี ปิดบัญชีประจำเดือน ประจำปี Budget Cash flow by weekly จัดทำ ภงด.50/51 ควบคุมกระแสเงินสด ปิดงบการเงินประจำไตรมาส/ประจำปี ควบคุมดูแลระบบบัญชีลูกหนี้ เจ้าหนี้ ยอดค้างชำระ จัดตั้งงบประมาณรายรับ รายจ่าย เงินเดือนพนักงาน การจัดสรรเงินปันผล การวิเคราะห์บัญชีสำหรับการลงทุน การดูแลสภาพคล่องของกิจการ ประชุมพนักงานภายในแผนกร่วมประชุมคณะกรรมการ สรุปผลประกอบการระหว่างปี การพิจารณาการปรับเงินเดือน และโบนัสประจำปี บริหารจัดการรายจ่าย ควบคุมภายในและตรวจสอบคุณภาพในการจัดท่างบการเงินประจำปีเพื่อความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ก่อนนำส่งหน่วยงานราชการและผู้ใช้งบการเงินภายนอก

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้จากฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th) ประจำปี 2561 ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ โดยมีจำนวนบริษัทจดทะเบียนใน SET ทั้งสิ้น 545 กิจการ การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง Krejcie and Morgan (1970) ได้ทั้งหมด 226 กิจการ (เปิดที่กลุ่มประชากร 550) จากงานวิจัยของ Aaker, Kummar & Day ปี 2001 กล่าวว่า อัตราการตอบกลับ (Response Rate) 20% เป็นอัตราการตอบกลับที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงทำการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องส่งแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 1,130 กิจการ แต่เนื่องจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีเพียงแค่ 545 กิจการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการส่งแบบสอบถามเท่ากับจำนวนประชากรที่ได้จากฐานข้อมูล หน่วยในการวิเคราะห์เป็นองค์กร และงานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ ผู้บริหารฝ่ายบัญชี ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี เป็น key informant ซึ่งเชื่อว่า key informant ดังกล่าวสามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วนและสมบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริงจำนวน 142 กิจการ คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 26

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และความหมายของตัวแปรที่ปรับใหม่ รวมถึงนำมาจากงานวิจัยในอดีต เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ แบบสอบถามนั้นแบ่งออกเป็น 5 ตอน ตอนแรกเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารฝ่ายบัญชี ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ ตอนที่ 3 และ ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถาม 5 points Likert scale จำนวน 35 ข้อ ส่วนตอนที่ 5 เป็นการให้ข้อเสนอแนะ โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์จำนวน 545 ชุด ได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 144 ชุด 2 ชุดไม่สมบูรณ์ เนื่องจากตอบคำถามไม่ครบทุกตอน รวมแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับและนำมาใช้ในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 142 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 26 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Aaker, Kumar, and Day (2001) ที่ Response rate ที่ยอมรับได้ในการใช้ Mail survey คือ ร้อยละ 20 การทดสอบ Non-response Bias เป็นการทดสอบเพื่อป้องกันปัญหาความมีอคติในการตอบกลับและเพื่อให้ข้อมูลที่ได้นั้นเป็นตัวแทนที่ดีของทุกตัวอย่างในประชากร ทำหลังจากที่ได้แบบสอบถามกลับคืนมาหมดทุกชุด โดยเปรียบเทียบลักษณะของกิจการของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตอบก่อน 71 ฉบับกับ กลุ่มตอบหลัง 71 ฉบับ โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม (t-test) เกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ สินทรัพย์รวม และรายได้ถัวเฉลี่ยต่อปี ผลการทดสอบ non-response bias พบว่า ลักษณะของกิจการกลุ่มตอบก่อนและหลังไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ไม่มีปัญหา Non-response bias (Armstrong & Overton, 1977)

การวัดค่าตัวแปร

1. การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้นาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ (The Adoption Preparation of the Update of Thai Accounting Standards and Thai Financial Reporting Standards) เป็นตัวแปรต้น (Independent variable) ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางการบัญชี (Basic Accounting Knowledge) ทักษะความเป็นมืออาชีพ (Professional Skills) ความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง (Willingness to Accept Change) และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Organizational Learning Dynamism) ข้อคำถามที่ใช้วัดค่าตัวแปรนั้นพัฒนาจากคำนิยามศัพท์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถามเป็นแบบ 5 point Likert scale เรียงลำดับจาก 1 (ระดับความสำคัญน้อยที่สุด) ถึง 5 (ระดับความสำคัญมากที่สุด) จำนวน 25 ข้อ

2. ความสำเร็จในงานบัญชี (Job Success of Accounting Department) เป็นตัวแปรตาม (Dependent variable) ข้อคำถามที่ใช้วัดค่าตัวแปรนั้นพัฒนาจากคำนิยามศัพท์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถามเป็นแบบ 5 point Likert scale เรียงลำดับจาก 1 (ระดับความสำคัญน้อยที่สุด) ถึง 5 (ระดับความสำคัญมากที่สุด) จำนวน 10 ข้อ

3. ระยะเวลาในการดำเนินงาน (Firm Age) และขนาดของกิจการ (Firm Size) เป็นตัวแปรควบคุม (Control Variables) เพราะว่าตัวแปรทั้งสองมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยระยะเวลาในการดำเนินงาน (Firm Age) หมายถึง ประสบการณ์ในการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งสามารถวัดค่าได้จากระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจตั้งแต่เริ่มจดทะเบียน (0 = กิจการที่มีระยะเวลาในการจดทะเบียนน้อยกว่า 10 ปี, 1 = กิจการที่มีระยะเวลาในการจดทะเบียนเท่ากับหรือมากกว่า 10 ปี) จากงานวิจัยของ Lau, Wong and Eggleton (2008) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของอายุกิจการ ซึ่งวัดจากจำนวนปีที่กิจการได้ดำเนินธุรกิจมาจนถึงปัจจุบัน โดยพบว่าอายุของกิจการมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ และความสามารถในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ของกิจการ ขนาดของกิจการถูกวัดค่าจากทุนจดทะเบียนในการดำเนินงานโดยปรับเป็นค่า dummy (0 = น้อยกว่าหรือเท่ากับ 500,000,000 บาท และ 1 = มากกว่า 500,000,000 บาท) จากการทบทวนวรรณกรรมของ Marc et al. (2010) พบว่า ขนาดของกิจการที่ถูกวัดโดยทุนจดทะเบียนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่องานสำเร็จในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ขององค์กร

คุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่นำมาใช้คือแบบสอบถาม โดยตรวจสอบคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ในลักษณะความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent validity) ผลการทดสอบพบว่าค่า Factor loading โดยใช้ EFA และ CFA ของตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.569-0.931 ซึ่งมากกว่า 0.4 ยังอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้ตาม Hair et al. (2010) และตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผลการทดสอบพบว่า Cronbach's alpha coefficient อยู่ระหว่าง 0.907-0.952 ซึ่งมากกว่า 0.7 ตามเกณฑ์ที่รับได้ของ Nunnally and Bernstein (1994) ผลความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นเป็นไปตามตารางที่ 1

Table 1 The result of Validity and Reliability Testing

Variables	n	Validity (Factor Loadings)	Reliability (Cronbach's Alpha)
Adoption Preparation of the Update of TAS and TFRS (APU)	30	0.569-0.869	0.949
Basic Accounting Knowledge (BAK)	30	0.693-0.931	0.937
Professional Skills (PNS)	30	0.877-0.930	0.952
Willingness to Accept Change (WAC)	30	0.813-0.916	0.926
Organizational Learning Dynamism (OLD)	30	0.801-0.892	0.922
Job Success (JS)	30	0.753-0.894	0.907

สถิติที่ใช้ในการทดสอบ

Multiple Regression Analysis ถูกนำมาใช้เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการทดสอบสมมุติฐานทั้งหมด โดยตัวแปรที่มีลักษณะเป็น Interval scales (Hair et al., 2010)

ความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสามารถเขียนเป็นสมการทางสถิติได้ดังนี้

$$\text{Equation 1: JS} = \alpha_1 + \beta_1 \text{APU} + \beta_2 \text{FA} + \beta_3 \text{FS} + \varepsilon_1 \quad (1)$$

$$\text{Equation 2: JS} = \alpha_2 + \beta_4 \text{BAK} + \beta_5 \text{PNS} + \beta_6 \text{WAC} + \beta_7 \text{OLD} + \beta_8 \text{FA} + \beta_9 \text{FS} + \varepsilon_2 \quad (2)$$

ผลการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000 - 60,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารฝ่ายบัญชี กิจการอยู่ในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีระยะเวลาในการจดทะเบียนและดำเนินงานในตลาดหลักทรัพย์มากกว่า 10 ปี ทุนจดทะเบียนมากกว่า 1 ร้อยล้านบาท สินทรัพย์รวมน้อยกว่า 1 หมื่นล้านบาท มีพนักงานมากกว่า 150 คน รายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า 9 ร้อยล้านบาท

มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินปรับปรุงปี 2561 ที่มีความสำคัญกับองค์กรและจำเป็นต้องส่งพนักงานเข้าร่วมอบรมเมื่อมีการปรับปรุงใหม่ 10 อันดับแรกเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ 1) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน คิดเป็นร้อยละ 60.61 2) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง งบกระแสเงินสด คิดเป็นร้อยละ 57.58 3) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ คิดเป็นร้อยละ 51.52 4) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ คิดเป็นร้อยละ 43.18 5) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด คิดเป็นร้อยละ 30.30 6) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า คิดเป็นร้อยละ 30.30 7) มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 29.55 8) มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 28.03 9) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 เรื่อง งบการเงินรวม คิดเป็นร้อยละ 25 10) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า คิดเป็นร้อยละ 23.49

ค่า Correlation ของตัวแปรต้นกับตัวตามในตารางที่ 2 เท่ากับ 0.78 ส่วน ค่า Correlation ของตัวแปรอิสระกับตัวอิสระในตารางที่ 3 อยู่ระหว่าง -0.17 – 0.75 ซึ่งส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่า 0.8 จากการตรวจสอบพบว่า VIF ในสมการที่ 1 มีค่า VIF สูงสุด 1.208 และสมการที่ 2 ค่า VIF สูงสุด 3.035 ซึ่งน้อยกว่า < 10 (Hair et al., 2010) ดังนั้นปัญหา Multicollinearity จึงไม่มีความเกี่ยวเนื่องในการทดสอบชุดสมการนี้

Table 2 Descriptive Statistics and Correlation Matrix

Variables	Mean	SD	JS	APU	FA	FS
Job Success (JS)	4.20	0.57	1			
Adoption Preparation of the Update of TAS and TFRS (APU)	4.10	0.54	0.78***	1		
Firm Age (FA)	n/a	n/a	- 0.03	- 0.08	1	
Firm Size (FS)	n/a	n/a	- 0.17**	- 0.14	0.40***	1

*** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed), ** Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Table 3 Descriptive Statistics and Correlation Matrix

Variables	Mean	SD	JS	BAK	PNS	WAC	OLD	FA	FS
Job Success (JS)	4.20	0.57	1						
Basic Accounting Knowledge) BAK(	4.08	0.57	0.69***	1					
Professional Skills	4.18	0.58	0.70***	0.75***	1				
Willingness to Accept Change	4.10	0.60	0.71***	0.72***	0.72***	1			
Organizational Learning	4.03	0.67	0.68***	0.72***	0.65***	0.74***	1		
Firm Age (FA)	n/a	n/a	-0.03	-0.11	-0.11	-0.09	00.1	1	
Firm Size (FS)	n/a	n/a	-0.17**	-0.14	-0.14	-0.15	-	0.40***	1

*** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed), ** Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ (Adoption Preparation of the Update of TAS and TFRS) มีผลกระทบทางบวกต่อความสำเร็จในงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta_1 = 0.821$, $p < 0.01$) สอดคล้องกับงานวิจัย พิฐชญาณ์ คาเนโกะ (2560) พบว่า ปัจจัยการเตรียมความพร้อม ด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี และความสามารถในการปรับตัว มีอิทธิพลเชิงบวกต่อระดับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี วันเพ็ญ กลิ่นพานิช (2559) พบว่า การเตรียมความพร้อมของนักบัญชีด้านมาตรฐานการบัญชี ด้านนโยบายภาษีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับศักยภาพการแข่งขัน ดังนั้นสมมติฐานที่ 1 ได้รับการสนับสนุนเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชีเพิ่มขึ้น

Table 4 Results of Regression Analysis

Independent Variables	Dependent Variable Job Success (JS) Equation 1
Adoption Preparation of the Update of TAS and TFRS (APU): H1	0.821*** (0.059)
Control variables:	
Firm Age (FA)	0.089 (0.071)
Firm Size (FS)	-0.101 (0.067)
Adjusted R²	0.609
Maximum VIF	1.208

*** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.10$, Beta coefficients with standard errors in parenthesis

จากตารางที่ 5 ทดสอบสมมติฐานที่ 2-5 ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ ด้านทักษะความเป็นมืออาชีพมีผลกระทบทางบวกต่อความสำเร็จในงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta_5 = 0.27, p < 0.01$) ด้านความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบทางบวกต่อผลความสำเร็จในงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta_6 = 0.23, p < 0.01$) ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีผลกระทบทางบวกต่อความสำเร็จในงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta_7 = 0.15, p < 0.05$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลชญา แวนแก้ว (2558) ระบุว่ากิจการควรเตรียมความพร้อมให้พนักงานบัญชีมีทักษะความเป็นมืออาชีพ ความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความสำเร็จในการทำงาน งานวิจัยของ Pragoddee and Ussahawanitchakit (2014) พบว่า ทักษะและความสามารถเฉพาะตัวในงานตรวจสอบบัญชีส่งผลต่อความสำเร็จในงาน Lata, Boonlua and Raksong (2018) พบว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและการสร้างการเรียนรู้ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จการใช้กลยุทธ์แบบบูรณาการมาใช้ในองค์กร ดังนั้นสมมติฐานที่ 3-5 ได้รับการสนับสนุน จึงสามารถสรุปได้ว่าการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านทักษะความเป็นมืออาชีพ ด้านความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง และ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Table 5 Results of Regression Analysis: The Adoption Preparation's Dimensions

Independent Variables	Dependent Variable
	Job Success (JS)
	Equation 2
Basic Accounting Knowledge (BAK): H2	0.177 (0.095)
Professional Skills (PNS): H3	0.266*** (0.089)
Willingness to Accept Change (WAC): H4	0.234*** (0.090)
Organizational Learning Dynamism (OLD): H5	0.154** (0.076)
Control variables:	
Firm Age (FA)	0.094 (0.072)
Firm Size (FS)	-0.100 (0.067)
Adjusted R²	0.606
Maximum VIF	3.035

*** p < 0.01, ** p < 0.05, * p < 0.10, Beta coefficients with standard errors in parenthesis

สรุปผลและอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานบัญชี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารฝ่ายบัญชี จำนวน 142 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) และการวิเคราะห์การถดถอย (Multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน 5 อันดับแรก ที่มีความสำคัญกับองค์กรและจำเป็นต้องส่งพนักงานเข้าร่วมอบรม คือ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง งบกระแสเงินสด มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการใช้มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในงานบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความเป็นมืออาชีพ ด้านความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงและด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผลของงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้แก่องค์กรในเตรียมความพร้อมนักบัญชีในองค์กรเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เพิ่มความสำเร็จในงานบัญชีเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารในการจัดการหรือลดระดับปัญหาความผิดพลาดในการทำงานบัญชีให้กับบุคคลภายในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้จัดทำสารสนเทศทางบัญชีและการเงินที่จะเป็นต้นทางการของการนำข้อมูลไปใช้ อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจในภายหลัง และเพิ่มความสำเร็จในการดำเนินงานทุกภาคส่วนในกิจการให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพึงพาปัจจัยสนับสนุนหลายด้านร่วมกัน แนวทางกำหนดนโยบายหรือการวางแผนรองรับเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่าง ๆ ในอนาคตที่เกิดขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในเพิ่มและรักษาความสามารถในการแข่งขันและความสำเร็จขององค์กร ในทางทฤษฎีเป็นการนำเสนอ Dimensions ใหม่สำหรับเป็นตัววัดของการเตรียมความพร้อม นำเสนอผลลัพธ์จากการนำการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้ในการดำเนินงานว่าช่วยเพิ่มความสำเร็จในงานบัญชีมากขึ้น ให้การยืนยันทฤษฎี Contingency Theory ว่าการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินคือแนวทางสำคัญในการสร้างความสามารถให้กับพนักงานบัญชีในองค์กรและความสำเร็จในงานของหน่วยงานบัญชี โดยวิธีการเตรียมความพร้อมเป็นไปตามความเหมาะสมที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ข้อจำกัดในงานวิจัยของกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็กมีเพียง 142 ผลการค้นพบอาจแคบ และขาดความเป็น Generalization จากแนวคิดของภาคส่วนอุตสาหกรรมอื่น ๆ หรือจากประเทศอื่นเนื่องจากงานวิจัยนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทที่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น และบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีความแตกต่างทั้งทางด้าน กฎ ระเบียบข้อบังคับและกลยุทธ์ที่แตกต่าง งานวิจัยในอนาคตควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคส่วนหรืออุตสาหกรรมอื่นหรือจากประเทศอื่น นอกจากนั้นการพิจารณาตัวแปรเชิงสาเหตุอื่น ตัวแปรแทรกกลางอื่น ๆ เพิ่มเติมจะช่วยสนับสนุนงานวิจัยมากยิ่งขึ้นเนื่องจากยังมีอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรความสำเร็จในงานบัญชีเช่นกัน ควรปรับใช้วิธีการวิจัยอื่นให้เกิดความหลากหลาย เช่น การผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยาภรณ์ อินธิปัก. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด).
- กุลชญา แวนแก้ว. (2558). การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกาศใช้ชุดมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2562). รายงานประจำปี 2561. กรุงเทพฯ: ตลาดฯ.
- ปิยะฉัตร จารุธีรศานต์. (2558). วิธีการจัดการความรู้ในภาคอุตสาหกรรม กรณีศึกษา นิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศไทย. *RMUTT Global Business and Economics Review*, 10(1), 61-72.
- พิรุณญาณ คานโกะ. (2560). ระดับการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถนะนักบัญชีไทย ความสามารถในการปรับตัวและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีหลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- วันเพ็ญ กลิ่นพานิช. (2559). การเตรียมความพร้อมของนักบัญชีที่มีต่อศักยภาพการแข่งขันใน AEC ของนักบัญชีในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- สกลพร พิบูลย์วงศ์. (2561). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระราชูปถัมภ์. (2561). มาตรฐานการรายงานทางการเงิน. สืบค้นจาก <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/66976>
- อรณี ศรคำมูล นภาพรณ พลนิกรกิจ และอุเทน เลาน้ำทา. (2561, มกราคม-มีนาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความต่อเนื่องทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี: กรณีศึกษานักบัญชีในธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย. *วารสารการบัญชีและการจัดการ*, 11(1), 91-102.
- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2001). **Marketing research**. New York: John Wiley & Sons.
- Armstrong, J. S., & Overton, T. S. (1977). Estimating Non-Response Bias in Mail Surveys. *Journal of Marketing Research*, 14(3), 396-402.
- Daske, H., Hail, L., Leuz, C., & Verdi, R. (2013). Adopting a Label: Heterogeneity in the Economic Consequences around IAS/IFRS Adoptions. *Journal of Accounting Research*, 51(3), 495-547.
- Fiedler, F. E. (1967). **A Theory of Leadership Effectiveness**. McGraw-Hill: Sage Publications.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate data analysis** (6th ed.). New Jersey: Pearson Education International.
- Iyer, K. C., & Jha, K. N. (2005). Factors Affecting Cost Performance: Evidence from Indian Construction Projects. *International Journal of Project Management*, 23(4), 283-295.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.

- Lata, P. Boonlua, S., & Raksong, S (2018). An Empirical Investigation of a Contingency Model of Integrated Performance Measurement System Strategy: Evidence from Thai-Listed Firms. **RMUTT Global Business and Economics Review**, 12(2), 47-68.
- Lau, C. M., Wong, K. M., & Eggleton, I. R. C. (2008). Fairness of Performance Evaluation Procedures and Job Satisfaction: The Role of Outcome-Based and Non -Outcome-Based Effects. **Accounting and Business Research**, 38(2), 121-135.
- Magro A. M., & Nutter S. E. (2012). Evaluating the Strength of Evidence: How Experience Affects the Use of Analogical Reasoning and Configural Information Processing in Tax. **The Accounting Review**, 87(1), 291-312.
- Marc, M., Peljhan, D., Ponikvar, N., Sobota, A., & Tekavcic, M. (2010). Determinants of Integrated Performance Measurement Systems Usage: An Empirical Study. **The Journal of Applied Business Research**, 26(5), 63-75.
- Melnyk, S. A., Brtitci, U. S., Platts, K., Tobias, J., & Anderson, B. (2014). Is Performance Measurement and Management Fit for the Future? **Management Accounting Research**, 25(2), 173-186.
- Mohrman, S. A., Finegold, D., & Mohrman, A. M. (2003). An Empirical Model of the Organizational Knowledge System in New Product Development Firms. **Journal of Engineering and Technology Management**, 20(1-2), 7-38.
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). **Psychometric Theory**. New York: McGraw-Hill.
- Pragoddee, P & Ussahawanitchakit, P. (2014). Performance Evaluation Transparency of Accounting Firms in Thailand. **Journal of Academy of Business and Economics**, 13(3), 21-36.
- Prempee, K., Ussahawanitchakit, P., & Boonlua, S. (2013). Management accounting governance and firm value of textile in Thailand. **International Journal of Strategic Management**, 12(3), 1-25.
- Shima, K. M., & Yang, D. C. (2012). Factors Affecting the Adoption of IFRS. **International Journal of Business**, 17(3), 276 – 298.